

STUDIA NEOFILOLOGICZNE. ROZPRAWY JĘZYKOZNAWCZE

XIX

KOMUNIKACJA WE WSPÓŁCZESNYM JĘZYKOZNAWSTWIE

Rada Naukowa

PAOLA ATTOLINO; prof.; Università degli Studi di Salerno; Włochy
MAGDALENA BATOR; prof. WSB dr hab.; Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu; Polska
BOGUSŁAW BIERWIACZONEK; prof. dr hab.; Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie; Polska
ISABEL DE LA CRUZ CABANILLAS; prof.; Universidad de Alcalá; Hiszpania
FRANCISCO GONZÁLVEZ GARCÍA; prof.; Universidad de Almería; Hiszpania
HANNA KACZMAREK; prof. UJD dr hab.; Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie; Polska
ZOLTÁN KÖVECSES; prof.; Eötvös Loránd University (Budapest); Węgry
PIOTR MAMET; prof. PŚ dr hab.; Politechnika Śląska; Polska
IWONA NOWAKOWSKA-KEMPNA; prof. dr. hab.; Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie; Polska
MICHIKO OGURA; prof. dr hab.; Tokyo Woman's Christian University; Japonia
RAFAEL J. PASCUAL; dr; Oxford University; Wielka Brytania
ELŻBIETA PAWLIKOWSKA-ASENDRYCH; prof. UJD dr hab.; Uniwersytet Jana Długosza
w Częstochowie; Polska
ROMAN SADZIŃSKI; prof. dr hab.; Uniwersytet Łódzki; Polska
DAVID SCOTT-MACNAB; prof.; University of Sydney; Australia
OLGA SŁABOŃSKA; dr; Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie; Polska
JOANNA SZCZĘK; prof. UW dr hab.; Uniwersytet Wrocławski; Polska
KAMILA TUREWICZ; prof. UJK dr hab.; Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach; Polska
ZENON WEIGT; prof. UŁ dr hab.; Uniwersytet Łódzki; Polska

Recenzenci współpracujący

BOŻENA SIERADZKA-BAZIUR; prof. dr hab.; Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk; Polska
LESZEK BEREZOWSKI; prof. dr hab.; Uniwersytet Wrocławski; Polska
CRUZ CABANILLAS; prof.; University of Alcalá; Hiszpania
MAŁGORZATA DAWIDZIAK-KŁADOCZNA; prof. Uwr dr hab.; Uniwersytet Wrocławski; Polska
BOŻENA CETNAROWSKA; prof. dr hab.; Uniwersytet Śląski w Katowicach; Polska
RADOSŁAW DYLEWSKI; prof. UAM dr hab.; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Polska
ANDRZEJ FERET; prof. UJ dr hab.; Uniwersytet Jagielloński; Polska
ALEKSANDER KOZŁOWSKI; prof. dr hab.; Polska
WIESŁAW KRAJKA; prof. dr hab.; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Polska
GANNA KRAPIVNYK; dr hab.; Charkowski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny
im. H.S. Skovorody; Ukraina
KAZIMIERA MYCZKO; prof. dr hab.; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Polska
AGNIESZKA MYSZKA; prof. UR dr hab.; Uniwersytet Rzeszowski; Polska
RENATA NADOBNIK; prof. AJP dr hab.; Akademia im. Jakuba Paradyża
w Gorzowie Wielkopolskim; Polska
OLENA OLEKSENKO; prof. dr; Charkowski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny
im. H.S. Skovorody; Ukraina
SANDRA PEÑA CERVEL; prof.; Universidad de La Rioja; Hiszpania
INGE POHL; prof. dr; Universität Koblenz-Landau; Niemcy
WITOLD SADZIŃSKI; dr hab.; Uniwersytet Łódzki; Polska
MYKOLA STEPANENKO; prof. dr hab.; Narodowy Uniwersytet Rolnictwa i Nauk Przyrodniczych
Ukrainy; Ukraina
WŁODZIMIERZ WYSOCHAŃSKI; prof. Uwr dr hab.; Uniwersytet Wrocławski; Polska

UNIwersytet JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

STUDIA NEOFILOLOGICZNE
ROZPRAWY JĘZYKOZNAWCZE

XIX

KOMUNIKACJA WE WSPÓŁCZESNYM
JĘZYKOZNAWSTWIE

pod redakcją
HANNY KACZMAREK, OLENY GONCHAR

dawniej: STUDIA NEOFILOLOGICZNE

Częstochowa 2023

Zespół redakcyjny

Redaktor Naczelna
DR HAB. HANNA KACZMAREK, PROF. UJD

Redaktorzy tomu
DR HAB. HANNA KACZMAREK, PROF. UJD
DR HAB. OLENA GONCHAR, PROF. UJD

Sekretarz redakcji
DR HAB. ELŻBIETA PAWLIKOWSKA-ASENDRYCH, PROF. UJD

Redaktorzy językowi
DR HAB. AGNIESZKA KLIMAS, PROF. UJD
MGR WŁODZIMIERZ KĘDZIERSKI
MGR BEATA NAWROCKA

Redaktor techniczny i administrator strony
MGR AGATA LEŚNICZEK

Członek komitetu redakcyjnego
DR OLGA SŁABOŃSKA

Redaktor Naczelna Wydawnictwa
PAULINA PIASECKA-FLORCZYK

Korekta
DARIUSZ JAWORSKI (język polski)

Skład i łamanie
PIOTR GOSPODAREK

Projekt okładki
DAMIAN RUDZIŃSKI

© Copyright by Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2023

adres strony internetowej pisma: www.studiano.ujd.edu.pl
e-mail: studiano@ujd.edu.pl

Pierwotną wersją periodyku jest publikacja papierowa

ISSN 2956-5731

dawniej (dla tytułu „Studia Neofilologiczne”) ISSN 2657-3032

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36A
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Foreword	9
TETYANA BOROVA, VIKTORIIA PETRENKO	
Monitoring of the Non-Linguistic University Student's Cross-Cultural Communicative Competence Model	11
OLENA GONCHAR	
The Concept of War in Poetic Works: Criteria and Specificities of Stylistic and Semantic-Lexical Analysis	25
DOROTA GONIGROSZEK	
Bariery komunikacyjne doświadczane przez pielęgniarki – wyniki badania ankietowego	49
ALLA HOVORUN, OLENA PETUKHOVA, HANNA KUZNETSOVA	
Specific Communication Means in Developing Students' Empathy in Higher Art Education	63
OLENA MALENKO, VOLODYMYR BORYSOV	
Мовна особистість в освітньому дискурсі: персоналізація в умовах інституційності	81
NATALIYA PIDUBNA	
Вербалізація біблійності в щоденниковому дискурсі Олександра Довженка	95
YAROSLAVA SAZONOVA	
Етап нарації звичного світу суб'єкта-реципієнта страху в макромодельованні текстів жахів українською і англійською мовами.....	111
OLGA SŁABOŃSKA	
A Cognitive Grammar Analysis of the Polish Preposition 'Z'. Towards a Conceptual Schema(s)	129
NOWE GŁOSY: PRACE MŁODYCH NAUKOWCÓW	
NEW VOICES: CONTRIBUTIONS FROM YOUNG SCHOLARS	
TOMASZ NOWAKOWSKI	
Błędy i tendencje językowe w nazwach blogów sportowych	149

ANNA OMELCHENKO

Видо-часові відношення дієслів у поетичному мовленні
(на матеріалі творчості поетів-шістдесятників) 163

OLENA POLOVYNKO

Асоціативна мотивація в компаративемах з орудним
відмінком у поетичному мовленні Т. Шевченка 179

KATARZYNA WOJTOWICZ

Perspektywa wykorzystania TUOD (teorii uczenia się opartego
na doświadczeniu) w metodyce języka polskiego
jako ojczystego (L1) 193

RECENZJE

REVIEWS

ELŻBIETA PAWLIKOWSKA-ASENDRYCH

[rec.] *Corona-Pandemie: Diverse Zugänge zu einem aktuellen
Superdiskurs*, red. Mariusz Jakosz i Marcenina Kałasznik,
Göttingen 2022, ss. 504 209

WSTĘP

W nieustannie zmieniającej się dyscyplinie współczesnego językoznawstwa kluczową rolę w zrozumieniu złożoności interakcji międzyludzkich pełni komunikacja. Dziewiętnasty tom „Studiów Neofilologicznych. Rozpraw Językoznawczych”, zatytułowany *Komunikacja we współczesnym językoznawstwie*, stanowi forum poświęcone zarówno teoretycznym, jak i praktycznym aspektom komunikacji. Zachęca naukowców do udziału w głębokim dialogu, eksplorując granice antropologii lingwistycznej, językoznawstwa stosowanego, semiotyki, analizy dyskursu, przekładoznawstwa i badań metodologicznych. Publikacja składa się z dwunastu artykułów autorstwa językoznawców z Polski, Irlandii i Ukrainy, napisanych w języku angielskim, polskim i ukraińskim. Jego logiczna struktura i jasny, obiektywny język sprawiają, że jest ona niezbędną lekturą dla każdego zainteresowanego tą dziedziną.

W tekstach zawartych w niniejszym tomie bliższemu oglądowi poddano refleksyjne praktyki komunikacyjne, złożone procesy regulujące interakcje międzyludzkie, wymianę informacji, rozumienie i analizę tekstu. Jednym z głównych tematów niniejszego tomu jest koncepcja osobowości językowej, która stanowi istotny aspekt antropolingwistyki. Badania obejmują również semiotyczne perspektywy procesów komunikacji interpersonalnej, zapewniając wgląd w różne wymiary znaczeń. Autorzy badają także funkcję języka poetyckiego jako potężnego narzędzia komunikacji międzyludzkiej. Ujawniają jego zdolność do wywoływania emocji, tworzenia żywych obrazów i przekraczania tradycyjnych granic ekspresji. Ponadto badacze eksplorują perspektywy językoznawstwa kognitywnego i zagłębiają się w istotne powiązania znaczenia, języka i myśli.

Niniejszy tom prezentuje artykuły ukraińskich naukowców, którzy badają różne cechy języka poetyckiego znanych ukraińskich poetów, w tym Tarasa Szewczenki, Ołeksandra Dowżenki i innych twórców spośród *szistdesiatnykiw* (tzw. *uduszonego odrodzenia*). Ponadto analizują pojęcia strachu i wojny z perspektywy tekstów grozy, a także wierszy współczesnych poetów-amatorów, którzy doświadczyli brutalności konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. W rezultacie badania te, ujawniające charakterystyczne językowe aspekty autoekspresji narodu ukraińskiego, pozwalają na głębsze zrozumienie ukraińskiej kultury i stojących przed nimi wyzwań.

Zastosowanie w praktyce aktualnych badań nad komunikacją wskazuje na pragmatyczne znaczenie badań lingwistycznych w zaspokajaniu potrzeb osób uczących się języków obcych i nauczycieli. Artykuły przedstawione

w niniejszym tomie prezentują szerokie spektrum tematów i metodologii, co ujawnia wieloaspektowy charakter współczesnych badań lingwistycznych. Wyeksponowanie różnorodnych aspektów badawczych w artykułach pozwala lepiej zrozumieć zagadnienia związane z akwizycją języków obcych oraz komunikacją międzykulturową.

W tym tomie rozpoczynamy nową tradycję zapewniania forum dyskusyjnego młodym naukowcom. Chcemy w ten sposób dać możliwość wypowiedzenia się „nowym głosom naukowym” w językoznawstwie. Oferując taką platformę, chcielibyśmy zaprosić młodych filologów do dyskusji z dojrzałymi badaczami. Ich artykuły poruszają rozległy zakres tematów, od złożoności form czasownikowych w dyskursie poetyckim po wdrażanie teorii uczenia się przez doświadczenie w edukacji językowej. Badają motywację asocjacyjną w konstrukcjach porównawczych i analizują przeszkody napotymane przez pielęgniarki podczas komunikacji z pacjentami.

Podsumowując, *Komunikacja we współczesnym językoznawstwie* oferuje kompleksowe i wnikliwe badanie komunikacji w różnych jej formach. Stanowi platformę dyskusyjną dla badaczy, edukatorów i entuzjastów, zaprasza do angażowania się w konstruktywne dyskusje, do kwestionowania ustalonych przekonań i jednocześnie rzuca światło na stale rozwijającą się dziedzinę badań lingwistycznych. Dzięki współpracy naszych autorów, przedstawione tu badania zwiększają zrozumienie komunikacji i jej rozległego wpływu na ludzkość.

OLENA GONCHAR, redaktorka tomu

FOREWORD

In the ever-changing field of contemporary linguistics, the crucial role of communication remains fundamental in comprehending the intricacies of human interaction. The nineteenth volume of the “*Studia Neofilologiczne. Rozprawy Językoznawcze*”, appropriately entitled *Communication in Contemporary Linguistics*, serves as a devoted forum for delving into both the theoretical and practical aspects of communication. It encourages scholars to participate in profound dialogues, exploring the frontiers of linguistic anthropology, applied linguistics, semiotics, discourse analysis, translation, and methodological studies. This publication comprises twelve articles authored by linguists from Poland, Ireland, and Ukraine, written in English, Polish, and Ukrainian. Its logical structure and clear, objective language make it an essential read for anyone interested in the field.

The texts presented in this compendium scrutinize reflective communication practices, imparting profound insights into the complex processes regulating human interaction, information sharing, comprehension, and text analysis. One of the main themes of this volume concerns the concept of linguistic personality, which is a vital aspect of anthropolinguistics. The studies further extend to embrace semiotic perspectives on interpersonal communication processes, providing insight into various dimensions of meanings. In these pages, the authors investigate the function of poetic language as a powerful tool for human communication. They reveal its ability to evoke emotions, create vibrant images and surpass traditional boundaries of expression. Furthermore, the researchers explore cognitive linguistics perspectives and delve into the significant connections of meaning, language and thought.

The volume widely presents papers by Ukrainian scholars, who examine various features of the poetic language of celebrated Ukrainian poets including Taras Shevchenko, Oleksandr Dovzhenko, and those from “the Poets of the sixties”(so-called *‘the Thaw poets’*). Furthermore, they analyse the notions of fear and war from the perspective of horror texts, as well as poems by modern amateur poets who have experienced the brutality of the Russian-Ukrainian conflict. On the whole, these studies revealing distinctive linguistic aspects of the self-expression of the Ukrainian people provide a more profound comprehension of its culture and the challenges endured by them.

Moreover, a practical application of current research on communication highlights the pragmatic relevance of linguistic research in addressing the

demands of language learners and teachers. The articles presented in this volume showcase an extensive range of topics and methodologies, demonstrating a broad and profound nature of modern linguistic inquiry. Each article provides a distinct viewpoint to enhance our comprehension of foreign languages and intercultural communication.

In this volume, we are delighted to launch a new tradition of providing a devoted platform for young scholars. This move is driven by our desire to empower and assist 'new scientific voices' in linguistics. By offering such a platform, we aim to include young scholars in the broad conversation of mature scientific opinions. A wide range of themes is explored in these articles, encompassing everything from the complexities of verb forms in poetic discourse to the implementation of the experiential learning theory in language education. They examine associative motivation in comparative constructions and examine the obstacles that nurses encounter while communicating with patients.

In essence, *Communication in Contemporary Linguistics* offers a comprehensive and intricate examination of communication in various forms. It provides a platform for researchers, educators, and enthusiasts to engage in stimulating discussions, question established beliefs, and shed light on the constantly evolving field of linguistic research. Through the collaboration of our authors, the investigations presented herein enhance comprehension of communication and its extensive influence on humanity.

OLENA GONCHAR, a volume editor